

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΡΙ ΜΠΙΝΤΟΥ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Τὰ καράβια τοῦ βασιλέως τῆς Ἰσπανίας, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα ἀτελείωτο ταξίδι κατὰ τὸ νοτιῶν, εἶχαν ἀνακαλύψει τέλος τὶς ἀκτὲς τῆς σημερινῆς Ἀργεντίνης, πίσω ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἀπλωνόντουσαν τὰ ὄροπέδια τῆς χώρας τοῦ χρυσοῦ.

Μὰ γιὰ τοὺς Ἰσπανοὺς ποὺ τ' ἀγνοοῦσαν αὐτὸ ἡ ἀκτὲς ἐκεῖνες δὲν παρουσίαζαν κανένα ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον. Περιορίστηκαν λοιπὸν νὰ τὶς ἐπιβλέπουν μὲ τὴν ἐγκατάστασι μικρῶν σταθμῶν, ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Μὰ οἱ Ἰνδοὶ ἔκαναν αἰφνιδιασμοὺς ἐναντίον τῶν σταθμῶν αὐτῶν, ἔσφαζαν συχνὰ τὶς φρουρὰς τοὺς καὶ ἡ κυβέρνησι τῆς Μαδρίτης ἦταν ἀναγκασμένη νὰ στέλνῃ διαρκῶς ἐνισχύσεις.

Ἔτσι, στὶς ἀρχὲς τοῦ Μαρτίου τοῦ 1680, ἔστειλε γιὰ τὸ Ρίο ντὲ λὰ Πλάτα, μιὰ φρεγάτα διακοσίων τόννων, τὴν «Σάντα-Φέ», ἐξωπλισμένη μὲ δεκαοχτῶ κανόνια. Ἡ «Σάντα-Φέ» πέρασε τὸν Ἰσημερινὸ στὶς ἀρχὲς Ἰουλίου. Ζύγωνε περὶ ἀπὸ τὴν στεριά, ὅταν ξαφνικὰ ξέσπασε μιὰ τρομερὴ τρικυμία, τρικυμία στὴ θάλασσα καὶ στὸν οὐρανὸ ποὺ τὸν ἔσκιζαν ἀδιάκοπα χιλιάδες ἀστραπὲς καὶ κεραυνοί. Τὸ κακὸ αὐτὸ θάσταξε τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες καὶ μόνον τὴν τρίτην μέρα κόπησε κάπως. Μὰ ὁ καιρὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε πάντα σκοτεινὸς καὶ ἄγριος.

Ὁ ἄνεμος εἶχε σπρώξει τὸ καράβι ἔξω ἀπ' τὸ δρόμο του. Κι' ἔξαφνα, μέσ' στὴν ὁμίχλη, ἕνας πελώριος θράχος ἀνωρθώθηκε μπρὸς στὴ πλώρη του. Πρὶν προφτάσουν νὰ μανουθράρουν, ἕνα ἀπαίσιο τρίξιμο ἀκούστηκε, καὶ τὸ πλοῖο, κομματιασμένο ἀπ' ὄλες τὶς μεριές, θούλιαξε στὴ στιγμή. Δὲν σώθηκε ἀπ' ὅσους θρῆσκόντουσαν ἀπάνω σ' αὐτὸ ἄλλος ἀπὸ τὸν ἐφημέριον τοῦ καραβιοῦ, ἕνας Αὐγουστίνος καλόγερος, ποὺ, γαντζωμένος σὲ μιὰ σκότα, ρίχτηκε ἀπὸ τὰ κύματα στὴν ἀμμοστρωμένη ἀκρογιαλιά, ὅπου ἀπόμεινε λιποθυμισμένος.

Ὅταν συνήλθε, ἡ πιὸ ὡμορφὴ καλοκαιρία τοῦ κόσμου θαύσιλευε γύρω του στὴ φύσι. Ἐνας οὐρανὸς ἀσύγκριτα καθαρὸς καὶ πολὺ πιὸ ψηλὸς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τῆς Εὐρώπης, ἀπλωνόταν ἀσημογάλαζος ἀπὸ πάνω του. Ἡ θάλασσα, ριγῶντας ἀκόμα ἀπὸ τὸ θυμὸ τῆς ποὺ μόλις εἶχε κοπάσει, ξεδίπλωνε τὰ γλαυκὰ κύματά της ποὺ ἔσερναν πίσω τους μιὰ ὀλοζώντανη κόμη ἀπὸ ἀφροῦς. Ὁ γυαλὸς ἦταν γεμάτος ἀπὸ συντρίμμια τοῦ ναυαγίου ποὺ τὰ εἶχαν σπρώξει ὡς ἐκεῖ τὰ κύματα. Ὁ καλόγερος θρῆκε σ' αὐτὰ, ἀνάμεσα στὶς σανίδες καὶ στὰ ξάρτια, ἕνα θαρέλι γαλέττες, μιὰ κάσσα ξερὰ μπιζέλια, μιὰ νταμιτζάνα ρακί, μιὰ μπουκάλα ξύδι καὶ τὰ πτώματα δύο ναυτῶν. Ἔθαψε τοὺς τελευταίους χριστιανικὰ κι' ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ τὸ μέρος ὅπου θρῆσκόνταν. Ὁ θράχος ὅπου εἶχε κομματιασθῆ τὸ καράβι, εἶχε, ἀνάμεσα στὰ τοιχώματά του, ἐκρύφωρες σπηλιές, ὅπου τὸ γλυκὸ νερὸ, μαζεμένο στὶς κουφάλες ἀπὸ τὶς βροχὲς, κυλοῦσε σὲ πηγές. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, οἱ Ἰσπανοὶ, μὲ τὴν πρόθεσι ν' ἀνεφοδιάσουν τοὺς σταθμοὺς τοῦ Ρίο ντὲ λὰ Πλάτα εἶχαν φορτώσει ἀπάνω στὴν «Σάντα-Φέ» ἕνα σωρὸ σιτηρὰ, σπόρους καὶ μουσκέματα φυτῶν, γυαλικά γιὰ τὶς ἀνταλλαγὰς μὲ τοὺς Ἰθαγενεῖς καὶ διάφορα θρησκευτικὰ πράγματα. Τὰ κύματα ξανάδωσαν στὸν ναυαγὸ ἕνα μέρος τῶν ὅσων εἶχαν ἀρπάξει ἀπὸ τὸ καράβι, κι' ἔτσι σὲ λίγο τὸ ἐρημητήριον τοῦ καλόγερου ἦταν πολὺ πιὸ πλούσιον ἀπὸ τὰ ἐρημητήρια τῶν πρώτων ἀναχωρητῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Σ' αὐτὸ τὸν τόπο, ὅλα φύτρωναν μὲ μιὰ γρηγοράδα ποὺ εἶχε κάτι τὸ θαυμαστὸ. Κάθε ρωγμὴ τοῦ θράχου ποὺ εἶχε λίγο χῶμα, γινάταν ἕνα περιβόλι μὲ τοὺς σπόρους ποὺ ἔριχνε ὁ καλόγερος καὶ μιὰ τριανταφυλλιά μὲ τὰ κλαδιά της φορτωμένα ρόδα σκαρφάλωνε κιόλας στὴν εἴσοδον τῆς σπηλιάς, ὅπου εἶχε ἐγκατασταθῆ. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἔκανε νὰ θαυμάζῃ περισσότερο ἦταν ὅτι ἡ μέρες μεγάλωναν κι' ἀνοιξιάτικες χύρες φυσοῦσαν, ἂν κι' ὁ Σεπτέμ-

βριος ζύγωνε στὸ τέλος του. Εἶνε γνωστὸ πῶς, ἅμα περάσῃ κανεὶς τὸν Ἰσημερινὸ, ἡ τάξις τῶν ἐποχῶν ἀναστρέφεται, ἔτσι ποὺ ὅταν στὸ βόρειον ἡμισφαίριον ἔχουν χειμῶνα, στὸ νότιον κάνει καλοκαίρι. Μὰ ὁ ἀδελφὸς Χουάν — ἔτσι τὸν ἔλεγαν τὸν καλόγερο τ' ἀγνοοῦσε ὅλα αὐτὰ.

Λοιπὸν, τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη, στὸ μέρος ὅπου θρῆσκόνταν, ἔκανε ἀνοιξί. Τὰ φυτὰ ποὺ μετέφερε τὸ σπανιόλιον καράβι καὶ ποὺ τὰ εἶχε φυτέψει ἐκεῖνος, ἔπειτ' ἀπὸ μερικοὺς διασταγμοὺς, ἄρχισαν νὰ ξεπετάγονται μ' αὐτὸ τὸ ἀξιοθαύμαστο πνεῦμα τῆς ὑποταγῆς ποὺ ὅλα τὰ φυτὰ ἔχουν στὶς θελήσεις τοῦ Θεοῦ. Κι' ὁ μοναχὸς ἀκολουθοῦσε τὸ παράδειγμα τους. Τί καλύτερο ἄλλωστε μποροῦσε νὰ κάνῃ; Καταγόταν ἀπὸ τὴ Φλάντρα καὶ, ἀπὸ μικρὸ παιδί, ἦταν πολὺ ὑπάκουος. Ἡ φαντασία του, τὸ μόνον πράγμα ποὺ ἦταν ἐπιταχτικὸ μέσα του, ἔκανε ὄνειρα, ἡ θέλησί του προσαρμοζόταν σ' αὐτὰ καὶ, ὅσο ἡρωϊκὸς κι' ἂν ἦταν ὁ προορισμὸς ποὺ εἶχε διαλέξει στὴ ζωὴ του, τὸν ἀκολουθοῦσε χωρὶς δυσκολία, γιὰτὶ ὁ κάπως νωχελικὸς χαρακτήρας του συνήθιζε εὐκόλως σὲ ὅλα.

Ὁ Ὀχτώβριος ἄρχιζε κ' ἡ ζέστες γινόντουσαν ἀνυπόφορες. Ὁ ἀδελφὸς Χουάν θυμῆθηκε τὴν ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων Φυλάκων ποὺ ἡ ἐκκλησία ἑορτάζει στὶς δύο τοῦ μηνὸς αὐτοῦ. Στὰ μακρυνὰ δάση τῆς πατρίδας του τῆς Φλάντρας ἔκανε κιόλας κρῦο κ' οἱ κάτοικοι προσευχόντουσαν στοὺς Ἁγίους Ἀγγέλους γιὰ νὰ τοὺς προστατέψουν τὸ χειμῶνα. Ποτὲ, ὁ ἀδελφὸς Χουάν δὲν εἶχε τόση ἀνάγκη τῆς προστασίας τους ὅσο τώρα καὶ γι' αὐτὸ προσευχήθηκε μὲ θέρμη. Καὶ ὅμως αὐτὴ ἡ προσευχὴ δὲν ἦταν ἡ ἴδια ὅπως ἄλλοτε.

Ἐκεῖ μακρυνὰ, στὰ βορεινὰ δάση, οἱ ἄνθρωποι ἐπικαλοῦντο τοὺς ἄορατους αὐτοὺς συντρόφους, τὴν ἐποχὴ ποὺ ἄρχιζαν νὰ κλείνουν τὰ σπιτία τους καὶ ποὺ δὲν ριψοκινδύνευαν περὶ τὴν καταχνιά καὶ τὰ χιόνια. Μὲ δύο λόγια, οἱ Ἁγιοὶ Ἀγγέλοι ἦσαν οἱ ξένοι τοῦ θερμοῦ καὶ κατάκλειστου σπιτιοῦ μὲ τὸ ἀναμμένον τζάκι. Ἐδῶ ὅμως

δὲν εἶχε οὔτε σπιτί, οὔτε τζάκι, μὰ μόνον τὴν ὀλόλαμπρη θάλασσα καὶ τὴ θερμὴ πνοὴ τοῦ ζεστοῦ ἀγέρα. Κάτω ἀπὸ αὐτὸν τὸν ὀλόλαμπρο καὶ γε-

μάτο ἐλπίδες οὐρανὸ, ἡ προσευχὴ τοῦ ἀδελφοῦ Χουάν ἔβγαλε ἀπ' τὰ χεῖλη του μ' ἐμπιστοσύνη, μὲ νωχέλεια, σχεδὸν μ' ἀδιαφορία... Πῶς μπορεῖ κανεὶς ν' ἀνησυχῇ ὅταν κάνῃ τόσο ὠραῖο καιρὸ; Καὶ ποῖος ξέρει, ἴσως καμμιά μέρα κανένα καράβι νὰ περνοῦσε ἀπὸ κεῖ...

Ὁ καλόγερος εἶχε διασωῆ ἀπὸ τὸ ναυάγιο ἕνα κανόνι τοῦ καραβιοῦ καὶ μερικὰ βλήματα. Τοποθέτησε τὸ κανόνι ἀπάνω στὸ θράχο, ἀπ' ὅπου φαινόταν σὲ μεγάλη ἀπόστασι πέρα. Ἔτσι, χωρὶς νὰ τὸ φαντάζεται, τὸ εἶδαν οἱ Ἰνδοὶ Γκουαράνι ποὺ ζοῦσαν νομαδικὰ σ' ἐκεῖνες τὶς ἀκτὲς. Γι' αὐτοὺς τοὺς ἄγριους, ὁ ἀδελφὸς Χουάν δὲν ἤξερε τίποτε παραπάνω ἀπ' ὅσα, ἀνέφεραν ἡ γεωγραφίαι τοῦ καιροῦ του. Ἡ γεωγραφία τοῦ Ρόμπε, ποὺ εἶχε ἐκδοθῆ στὸ 1678, περιεῖχε τὶς πιὸ πρόσφατες καὶ πιὸ ἀσθεντικὲς πληροφορίες: «Οἱ κάτοικοι αὐτῆς τῆς χώρας — ἔγραφε — ἔχουν γιγαντιαῖον ἀνάστημα, ὅπως οἱ Παταγόνιοι, οἱ γείτονές τους. Ἐχουν ἐπίσης τὶς ἴδιες σχεδὸν ἀσχολίες, τὶς ἴδιες ἀναλογίαι τοῦ σώματος καὶ τὴν ἴδια γλῶσσα. Χρησιμοποιοῦν ὅπως αὐτοὶ, βέλη καὶ σφεντόνες». Καὶ τὸ ἄρθρον γιὰ τοὺς Παταγονίους τοῦ ἴδιου γεωγράφου πρόσθετε: «Οἱ Παταγόνιοι εἶνε ψηλοὶ δέκα μὲ δωδεκά πόδια. Μερικοὶ ταξιδιωτὲς ποὺ πῆγαν ὡς τὰ μέρη τους ἀναφέρουν ὅτι ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἔφαγε μιὰ κασσόνα γαλέτες, ἀδείασε μέσα σὲ μιὰ στιγμή μιὰ νταμιτζάνα κρασί κι' ἔχωσε στὸ λαρύγγι του ἕνα τόξο μακρὸν τρία πόδια, ἔτσι ποὺ δὲν φαινόταν παρὰ μόνον ἡ ἄκρη του.

Εἶνε εὐρωστοί, τολμηροὶ καὶ περὶφημοὶ δρομεῖς. Ἀγαποῦν τὸ κυνήγι καὶ τὸ χορὸ. Ζοῦν χωρὶς τὴν φροντίδα τοῦ μέλλοντος, τρῶνε σάρκες ἀνθρώπινες, θάφουν τὸ πρόσωπό τους, θάφουν τὰ μαλλιά τους, τὰ κόβουν ὅταν τοὺς καλόγερους καὶ ντύνονται μὲ δέρματα ζῶων.

"Ετσι ο φτωχός αδελφός Χουάν περίμενε να συναντήσει καμιά μέρα μια συντροφιά από στιγματισμένους γίγαντες, ψηλούς τέσσερα μέτρα, που θά τον έτρωγαν ζωντανό.

Σώθηκε όμως από τον κίνδυνο αυτόν χάρις σ' ένα θαύμα. Κατά τις 15 'Οκτωβρίου, οι 'Ινδοί είχαν περικυκλώσει το έρημητήριό του και, χωρίς να τους αντιληφθή, ήταν έτοιμοι να τον πιάσουν, όταν ξαφνα είδε στον ορίζοντα ή νόμισε πως είδε το πανί ενός καραβιού. "Έτρεξε άμέσως στο κανόνι του και του έβαλε φωτιά. "Ήταν ή σιγμή ακριβώς που οι 'Ινδοί έτοιμαζόντουσαν να ριχτούν πάνω του. "Η λάμψη κι' ο κρότος της έκπυροκροτήσεως, ή δυνατή μετατόπισις του αέρος, τους τρόμαξαν. Γονάτισαν μπροστά σ' αυτόν τον καινούργιο θεό, τον πιο δυνατό από τη μεγαλύτερη θεότητά τους, που ήταν ένας Διάβολος με κέρατα. Πήγανε δώρα στο μοναχό, που άρχισε κιόλας να τους διδάσκη το Ευαγγέλιο.

"Εν τώ μεταξύ, όσο ο χειμώνας προχωρούσε, τόσο ο καιρός γινόταν καλύτερος. Είχαν αρχίσει τώρα ή μεγάλες, γεμάτες λάμψη, μέρες του Δεκεμβρίου. "Η Ιτιές άφηναν να κυματίζουν πάνω απ' τα ποτάμια ή μακρυνές κόμης τους. "Ο ήλιος, αφού έκανε την υπέρλαμπρη τροχιά του, θασίλευε σε μια όλόχρονη δόξα.

Κι' ο καλόγερος συλλογιζόταν τα Χριστούγεννα της πατρίδας του κάτω απ' τα χιόνια. Καθώς είχε αρχίσει πεινά να μιλάη τη γλώσσα των Γκουαράνι, τους εξήγησε ότι ο Θεός είχε κατέβει εκείνη την ήμέρα στη γη για να τους σώση. "Έκαναν μεγάλο πανηγύρι και τραγούδησαν τα Χριστούγεννα σαν τη γιορτή του καλοκαιριού που θριαμβεύει. Σκεφτόντουσαν άπλοικά ότι ένας Θεός που γεννήθηκε κάτω απ' τον λαμπρό αυτόν ήλιο, σ' αυτές τις υπέρκαλλες ήμέρες, σε μια κλίση από χόρτο μοσκοβολημένο, θά ήταν δυνατός σαν τη δύναμη της γης.

"Δέν καταλαβαίνουν», έλεγε ο καλόγερος, κι' απόδιδε το λάθος σ' αυτό το άλλοκοτο αναποδογύρισμα των εποχών.

Μερικοί μήνες πέρασαν ακόμα κι' ο καιρός του Πάσχα ήρθε αναγγέλλοντας το τέλος του καλοκαιριού και τη θλίψη του φθινοπώρου. Της 'Αναλήψεως, ένας άνεμος παγωμένος φύσηξε απ' το βορρά. Της Πεντηκοστής, ο άγέρας που φυσούσε μέσ' απ' τα βάθη της στεριάς, ο πα μ π έ ρ ο, μεγάλωσε ακόμα την απόγνωσι του χειμώνα.

Τέλος, μετά το χειμώνα, ή ζέστη ξαναγύρισε. "Η άνοιξις άρχισε τον 'Οχτώβρη, δυνατή και μοσκοβολημένη. Τα ρόδα άνθιζαν σ' όλες τις μεριές, τόσο θιαστικά και τόσο ξαφνικά, που θάλεγε κανείς πως τάστελνε ο ουρανός. Κι' επειδή ή θλάστησι της πάμπας είνε πολύ φτωχή σε λουλούδια, οι 'Ινδοί συνταύτιζαν τα ρόδα με την καινούργια θρησκεία, όπως και το κανόνι που τους την είχε αποκαλύψει. Το κανόνι τους φαινόταν πως φύλαγε τον γεμάτο άρώματα παράδεισο ενός Θεού υπέρλαμπρου.

Του κάκου ο καλόγερος προσπαθούσε να τους περιγράψη την ταπεινότητα, τη φτώχεια του Θεού της φάτης. Τα λόγια του χανόντουσαν στον μοσκοβολημένο αέρα. Κι' αυτός ο ίδιος, αντί να συγκεντρώνεται στον εαυτό του, ένοιωθε τη σκέψη του να κυματίζη σ' αυτά τα άρώματα. Τα ρόδα πλημμύριζαν τα πάντα και γλυστρουσαν ύπουλα ως τις διδασκαλίες του καλού ιερέως. Κι' αφού πέρασαν τα Χριστούγεννα που ήταν σκανδαλωδώς άνθισμένα, το Πάσχα δέν του έφερε πειά αυτή την δύναμη και τη χαρά που δίνει στους πιστούς. "Ο ουρανός είχε σκοτεινιάσει. "Η μέρες, αντί να γίνονται πιο μεγάλες, μικραίναν ολοένα. "Ένα δειλινό άπλωνόταν πάνω απ' τη θλιμμένη χώρα. "Η έρτη της 'Αναστάσεως είχε την όψη που έχει σε μάς ή ήμέρα των Νεκρών. Οι 'Ινδοί, παιδιά της φύσεως, δέν μπορούσαν να συνηθίσουν να έορτάζουν το θρίαμβο αυτό κατά του θανάτου σε στιγμή που έθλεπαν το θάνατο να θριαμβεύη γύρω τους. Χωρίς να το καταλαβαίνουν τροποποιούσαν τη θρησκεία που τους δίδασκε ο αδελφός Χουάν σύμφωνα με τους νόμους της φύσεως. Λάτρευαν χωρίς έπιφύλαξι τον Θεό του λευκού ανθρώπου, του κανονιού και των λουλουδιών. Μά αυτός ο Θεός που γεννήθηκε το καλοκαίρι και πέθανε το φθινόπωρο, τους φαινόταν με τη συνηθισμένη όψη των ήρώων των ανθρώπων,

που κι' αυτοί γεννιούνται μέσ' στη δόξα και πεθαίνουν μέσ' στον οίκτο της οικουμένης. Και το πιο σοβαρό ήταν ότι ή πίστις των 'Ινδών παρέσυρε την πίστι του πάστορος. "Η σκοτεινή κι' ένστικτη πίστις του ώδηγοσε τη δική τους, όπως το ρυμουλκό ώδηγεί το καράβι. Προσευχόταν ακόμα, μά όσο ο Θεός της φάτης του φαινόταν πιο ένδοξος, τόσο ο Θεός του Πάσχα γινόταν πιο σκοτεινός στη σκέψη του. Και χωρίς βιβλία, χωρίς στήριγμα, χωρίς σύμβουλο, εγκαταλείπονταν στην φαντασία του, που παραμόρφωνε σιγά σιγά τη θρησκεία, την οποία είχε διδαχτή και την οποία έπρεπε να διδάξη στους άλλους.

Κι' ένα καλό πρωί είδε μ' άπελπισία ότι είχε αρχίσει να μπερδεύη τα δόγματα του Χριστιανισμού με τους μύθους της ειδωλολατρείας. "Ενοιωσε φρίκη για τον εαυτό του κι' αποφάσισε ν' αυτοτιμωρηθή. "Εγκαταλείποντας το έρημητήριό του και τους νεοφώτιστους χριστιανούς του, εγκαταλείποντας την έλπίδα που είχε μήπως φανή κανένα καράβι στο πέλαγος, άρχισε να προχωρή βαθειά μέσ' στις στεριές.

— Θεέ μου, έλεγε, εγκαταλείπομαι ολόκληρος σε σένα. Μή μ' εγκαταλείψης...

Περπατώντας μέρες και νύχτες, έφτασε τέλος στους πρόποδες ενός μεγάλου βουνού. "Εκεί δέν υπήρχαν ούτε δέντρα, ούτε λουλούδια. Το χορτάρι των κάμπων είχε πάψει να μεγαλώνη και μολοντι ήταν πειά αρχές άνοιξεως, ή νύχτες ήσαν παγωμένες. "Ο αέρας, που κανέναν ποτέ δέν τον είχε άναπνεύσει, ήταν καθαρός και ψυχρός.

— "Ω Θεέ μου, είπε, μήπως πρόκειται να ξαναβρω έδώ τη γαλήνη;

Και προχώρησε ακόμα περισσότερο στην έρημιά.

Η βασιλεία του καλοκαιριού δέν ήταν πειά αίσθητή σ' αυτά τα ύψη. "Ο παγωμένος αέρας που θύμιζε τον αέρα της πατρίδας του. "Ο αέρας χειμώνας ήταν εκείνος που σφύριζε αυτή την εποχή γύρω απ' το πατρικό τοίσιπι. Μακρυνά φαινότουσαν να λάμπουν τα χιόνια.

Φαινόταν τώρα στον αδελφό Χουάν πως ξυπνούσε από ένα βαθύ έφιάλη. "Ανέπνεε χαρούμενα. Ναι, ο Χριστός αυτή τη φορά θά γεννιόταν όπως θέλει ή ευλόβεια των πιστών, μέσ' στο βορρά και το κρύο. Κι' ακούραστα, ο μοναχός προχωρούσε σ' αυτές τις ψυχρές περιοχές. Την παραμονή των Χριστουγέννων έφτασε στα αιώνια χιόνια.

"Η καρδιά του χτυπούσε δυνατά. Του φαινόταν πως ήταν ένας απ' αυτούς τους θεοσκούς που άφησαν το κοπάδι τους για να πάνε να δούνε το θαύμα. "Ανέβαινε με βήμα ζωηρό μια πλαγιά γεμάτη θράχους. "Η νύχτα είχε διαδεχτή την ήμέρα σαν να ήταν μια άλλη μέρα, γαλάζια και διάφανη. Τα άστρα έλαμπαν στον ουρανό. "Απόλυτη μοναξιά άπλωνόταν. Μονάχα πλάσματα σιωπηλά, άόρατα, πλανιόντουσαν στο διάστημα. Μια λάμψη καμωμένη από χιλιάδες άχτινες έλαμπε στα μάτια του καλόγερου. Του φαινόταν πως δεξιά του έθλεπε ένα μεγάλο φώς. Γύριζε το κεφάλι του και αυτό το φώς μετεκινείτο μαζύ του. Δέν μπορούσε να το άντικρύση και όμως εκείνο δέν έπαυε να τον συνοδεύη. Το ζητούσε και ήταν μέσα του. Μια μελωδία, άφάνταστης γλυκύτητος, άντήχησε ξαφνα. Δέν υπήρχε καμιά άμφιβολία πως είχε φτάσει το σκοπό του. "Αναγνώριζε στην μελωδία τα λόγια των ύμνων της Γεννήσεως. Είχε γίνει ανάλαφρος σαν αυτή τη μουσική την ίδια. "Εκλεισε τα μάτια. Είχε κουραστή πειά. Κι' έτσι ο αδελφός Χουάν άποκοιμήθηκε στη γαλήνη του Κυρίου.

ΑΝΡΙ ΜΠΙΝΤΟΥ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

"Αργά ή γρήγορα ο ψεύτης χάνει πάντα την εκτίμησι του κόσμου.

Κινέζικη

Οι ψευτες πιάνονται πιο γρήγορα απ' τους κουτούς.

Πορτογαλική

Το ψέμα λυώνει σαν το χιόνι.

Γερμανική

"Η ψευτιά είνε κόρη του Διαβόλου και μιλάει του πατέρα της τη γλώσσα.

Δανική

